Ч. 168. Пятниця 11 серпня (29 липня) 1905. Рік XV.

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 12.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане і за зложенем оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в аґенциї дневників пасаж Гавсмана ч. 9 і в ц. к. Старостствах на провинциї:
на цілий рік К 4·80
на пів року „ 2·40
на чверть року „ 1·20
місячно . . . „ —·40
Поодиноке число 2 с.

З почтовою пересилкою:
на цілий рік К 10·80
на пів року „ 5·40
на чверть року „ 2·70
місячно . . . „ —·90
Поодиноке число 6 с.

Вісти політичні.

Положенє на Угорщині — Події в Росиї. — Мирові переговори в Порсмес.

Мадярскі ґазети оголошують знов ряд статей о положеню на Угорщині, а всї вижидають нетерпеливо вислїду конференциї сполученої опозициї, заповідженої на день 23 с.м. і кажуть, що она буде користна для теперішної кризи. Magyar Szoe подав навіть вість, що Цїсар згодив ся на предложений правительством проєкт нового закона виборчого, котрий прийде під нараду на найблизшім засїданю палати послів. Тай Magyar Hirlap потверджує також вість, додаючи, що ухваленє закона о загальнім тайнім голосованю не стрічає нїяких трудностий зі сторони Корони.

З декотрих ознак і вістий, які надходять тепер з Росиї, можна вносити, що там поволи вертає все до давного ладу. Від часу з'їзду царя з цїсарем нїмецким і в міру того, як росте надїя на закінченє війни, бюрократия росийска зачинає щораз сильнїйше підносити голову та розвівати всї тоті рожеві надії, які робили собі в Росиї всї поступові елєменти. В Петербурзї і на провинциї відбувають ся все ще численні арештованя вже не лиш людий підозріних о якийсь замах або революцийну пропаґанду, але й також, що мають відвагу висказати яке сьмілїйше слово. В послїдних днях арештовано особливо богато підозріних людий в Петербурзї, в тих сторонах, як фіньский і балтийский дворець зелїзницї, а то длятого, бо полиция впала на слїд якогось заговору на житє царя. Се стало ся також причиною, що перегляд ґвардийского войска царем в Красним Селї відкликано і відложено на час неозначений. Розійшла ся чутка, що комісию для справ войскових під проводом державного радника Кобеко розвязано. Була би се річ вельми характеристична, а для нас заразом і сумна, бо в сїй комісиї мала ся порішати також справа уживаня україньскої мови в книжках і ґазетах. Недавно тому також розійшла ся була чутка, що сьв. синод росийский не згодив ся на переклад сьв. письма на україньску мову.

Вчера відбуло ся в Порсмес в Америцї перше засїданє мирових делеґатів і розпочало ся від формальностий. Але вже при залагоджуваню тих формальностий стало ся щось, що дало причину до всїляких здогадів і коментарів, а що для нас з короткої депешї єсть поки що ще досить не ясне. В насьпівшій нинї з Порсмес депешї сказано іменно:

„Вчерашна нарада мирових повновластників тревала годину. Обговорювано виключно лиш виміну увірительних письм і проґраму слїдуючих засїдань. Згоджено ся на то, щоби протокол був редаґований в мовах французскій і анґлїйскій і щоби обі тоті мови були уживані підчас нарад. (Тут треба додати, що оба японьскі повновластники говорять лиш по японьски і анґлїйски, а Вітте говорить лиш по росийски і французски та трохи по нїмецки, отже вся розмова і нарада може вести ся лиш за помочию товмача. — *Ред.*) Засїданя будуть відбувати ся від пів до 10-тої до пів до 1-шої години зрана і від 3-тої до пів до 6-тої або до 6-тої години пополудни. На вчерашнім засїданю бар. Комура з причини якихсь змін в увірительнім письмі (отсе одна неясність — *Ред.*), котре то письмо признано за достаточне, зложив ще устну заяву в справі змісту увірительного письма і заявив готовість післати безпроволочно по урядовий відпис того письма, котре з собою приніс. Бар. Комура одержав від свого правительства два увірительні письма, з котрих пізнїйше містило в собі зміни першого (отсе знов річ неясна — *Ред.*). Отже того другого письма Комура не взяв з собою. Вітте сказав, що не потреба того і що він може на слїдуюче засїданє принести тамто друге увірительне письмо. Мимо того признано сейчас повновласть Комури за достаточну. Дрібний сей случай викликав численні коментарі. З компе-

---

7)

Норвеґія і Швеция.

(Історично-етноґрафічна розвідка. — Написав К. Вербин).

Часть друга.

I.

Через Каттеґат до Ґетеборґа. — Ґетеборґ. — Трольгиттан.

(Дальше).

Водоспади Трольгиттан то щось величавого, щось одинокого в своїм роді на сьвітї. Іду небавком до них. Зараз в першій хвили впадає в очи легкий зелїзний міст, що висить високо в горі понад долиною, а так само псують величавий образ природи фабрики і млини, що творять одну тісно до себе припираючу масу цеґол, а котрі використовують величезну силу спадаючої води. Що то за сила, можна буде зрозуміти з того, коли скажу, що тоті водоспади, котрі обертають тартаки, млини, гамарні, електричні заведеня і т. п., представляють силу 225.000 коний. Водоспади Трольгиттан (слово се значить по шведски „чортові капелюхи“) творить ріка Ґета-Ельф, що випливає з озера Венер. Може на яких 16 кільометрів поза містом Венерсборґ стісняють скали ріку так, що она стає на 10—50 метрів вузка а величезна маса води на просторі одного кільометра спадає 5 великими водоспадами з висоти 33 метрів.

Насамперед треба вийти на згаданий міст в горі, бо він висить якраз понад головним водоспадом. Але заким я ще туди вийшов, звернув мою увагу на себе малий водоспад, що спадає у вузку дебру, а розбризнена єго вода творить від сонця як би підчас дощу прекрасну дугу. Зараз коло него єсть так званий „величезний гладун“, скала, в котрій вода спадаючи тисячами лїт, видовбала в нїй глубоку яму. На тій скалї видовбані почавши від Ґустава Адольфа імена всїх шведских королів, що гостили в Трольгиттан. Але що то за танець там під мостом! Як там гудить і шумить, як пінить ся і розбрискує ся вода, як крутить ся тота піна і нїби вертить скалу, а відтак жене дальше в долину! Чи то каплї води, що так підлїтають в гору як білїсенкий пух розсипаний в безконечні числї? Водна пара піднимає ся як дим в гору.

На кінци моста ідемо сходами в гору і виходимо на ґалерию, що висує ся понад ту масу води. Ґалерия дрожить легенько від напору воздуха, який викликує тота величезна маса води, від котрої гуку і шуму, свисту та витя чоловікови аж голова крутить ся і він аж не знає, що з ним діє ся. З моста видко докладно, що на горішнім першім водоспадї маленький, скалистий островець розділяє ріку Ґета-Ельф на дві части в тій хвили, коли тяжка маса води зачинає з величезної висоти котити ся в долину і річ ясна, що тота маса води відбившись від скали, збільшає ще силу другого водоспаду в тім місци, де ріка знову сполучає ся. Тепер ідемо на той скалистий островець перед то місце, де вода зачинає спадати і дїлить ся на дві розтоки, одну слабшу а другу сильнїйшу. Слабшу скріпляє малий водоспад, що запінений добуває ся з під якогось млина. Описувати тут вже нема що, бо то заєдно тота сама біла запінена маса, що крутить ся і гудить та реве а відтак з диким гуком розбиває ся об скали та жене в долину.

Тепер ідемо красною, в скалї викованою доріжкою до вижин по тамтім боцї через тїнистий ліс аж до всїляких, далеко вистаючих ґалерий, що кріпко запущені в скалисті стїни, з котрих цїлий образ представляє ся нам в перспективі лету птицї. Видимо два головні водоспади а відтак величезну широку водойму, в котрій вода нїби трохи приходить до спокою, опісля знов пороги, на котрих она знов пінить ся, а наконець третий водоспад. Коли на то все дивити ся з найвисшої ґалериї на скалї, то видко довгу, мірно похилену лїнію грубої запіненої маси, що з шумом і гуком жене без впину долї скалами, а тота невтомима сила, тота гадка, що тут на сїм місци тисячами лїт відбуває ся борба величезних природних сил і заглушує всяку людску роботу, — отсе надає водоспадам в Трольгиттан їх характеристики і робить їх величавими. Але побіч того питомного вражіня водоспадів впливає на зрітеля немало також і той сосновий ліс, що підоймає ся високо в гору і обрамовує водоспади, а головно лївий скалистий беріг, котрий представляє нам дійстну гірску сценерию, де від темної соснової зелени дуже красно відбиває ся

тентної сторони вияснено, що бар. Комура фактично гадав, що на вчерашнім засїданю не будуть залагоджувати ся формальности і длятого уважав забранє з собою увірительного письма за річ злишну. Погляд той можна пояснити собі повним браком форм, в яких переговори розпочато. (Що се значить? — *Ред.*) Повновластники суть переконані, що повновласти з обох сторін суть достаточні і що виміну увірительних письм можна уважати яко вже довершену формальність. Один з мирових повновластників заявив пізнїйше, що конференция відбуває ся зовсїм вдоволяючо.

Новинки.

Львів, дня 10 серпня 1905.

— VIII. кляси рангʼя признав п. Мінїстер просьвіти слїдуючим головним учителям семінарий учительских: др. Мих. Коцюбі і о. Иос. Бочарови в мужеский семінариї учительській у Львові; Леоп. Вільгельмови, Бр. Скочкови і Конст. Білецкому в муж. семінариї учит. в Ряшеві; о. Фр. Скарбковскому і Ант. Роттерови в муж. семінариї учит. в Станиславові; Каз. Радваньскому в муж. семінариї учит. в Сокали; др. Володим. Коцовскому в женьскій семінариї учит. у Львові і о. М. Копкови в женьскій семінариї учит. в Перемишли.

— Перенесеня. П. Намістник перенїс старшого ветеринаря повітового, Димитрия Марка з Тернополя до Бохнї, а ветеринаря повітового Станислава Вагнера з Бохнї до Чорткова.

— Поправчі іспити зрілости в семінариях учительских відбудуть ся в слїдуючих реченцях: у Львові дня 15 вересня, в Коросні дня 16-го, в Ряшеві 21-го, в Самборі 14-го, в Сокали 22-го, в Станиславові 22-го, в Тернополи 15-го, в Залїщиках 30-го вересня; — в женьских семінариях: у Львові дня 12-го, в Перемишли дня 15-го вересня с. р. — Цїлї іспити зрілости відбудуть ся в Самборі, а то: письменний іспит дня 11-го вересня, а устний розпічне ся дня 15-го вересня.

— Градова туча навістила оногди в полудне Сколе і надав град величини волоского оріха та наробив великої шкоди в городах і в поли.

— Огнї. В Красній, надвірняньского повіта вибух в недїлю дня 30 липня огонь в хатї Івана Янка і знищив пять селяньских загород. При огни попарили ся сам Янек і двоє дїтий та згоріли 3 штуки худоби і одна безрога. Реальність Янка була асекурована в рускім товаристві асекураций-ній на 13 соток. Реальність Груля Шталя була обезпечена на 8000 в товаристві „Фенїкс", а необезпечені були реальности господарів Якова Нагірняка, Михайла Васильківского і Дмитра Нагірняка. Причина огню незвістна. — В Нагірянцї, повіта бучацкого, згоріли оногди дві загороди селяньскі вартости звиш 4000 корон. — В Бобятині, повіта сокальского, згорів дня 3 с. м. цїлий двір разом з будинками господарскими. Шкода єсть дуже значна, а огонь вибух мабуть внаслїдок неосторожности. — В Артищеві — як доносять з Городка — згоріли оногди чотири загороди селяньскі, а шкода, переважно обезпечена, виносить около 6400 К.

— Про велику крадїж доносить зі Стрия до львівских ґазет: Підчас неприсутности д-ра Шепаровича украв єму хтось із замкненої шафи 6 банкнотів по тисяч корон. Підозрінє впало на єго свояка Станислава Дзїковского, котрий на день перед виїздом д-ра Шепаровича приїхав з Сяніцкого і обовязав ся пильнувати дому. Коли др. Шепарович вернув дня 7 с. м., не застав вже анї свояка анї гроший. Пропали також бриляити і дорогоцїнности вартости 4000 корон, позістали лиш книжочки каси ощадности. Єсть отже підозрінє, що любий своняк забрав гроші і дорогоцїнности панї Шепаровичевої, котра тепер перебуває в Криници і винїс ся до Америки. Др. Шепарович звернув ся зараз до стрийскої полїциї о поміч, а крім того відніс ся телеграфічно до полїциї у Львові, в Гамбурзї і Бремі, але як доси без успіху. Дзїковский має 28 лїт, єсть середного росту, темний бльондин, має на лици слабі слїди віспи і був убраний в чорний сурдут, ясні табачкові штани, рожеву камизельку і краватку; по нїмецки він не уміє.

— Загадочне убийство в Празї. В недїлю в ночи убив хтось в музею промисловім в Празї нічного сторожа Шанеля, а доходженє ось що показало: Убийник в недїлю пополудни сховав ся до шафи в однїй із саль музея на першім поверсї. Звідтам вилїз він аж годї, коли вже не було обави, що хтось єго може відкрити, а скинувши чоботи, закрав ся до сусїдної салї і хотїв розбити скриньку, де містили ся старинности вартости кількасот тисячів корон, причім шибу скринки порізав диямантом. В тій хвили — а була то, як показував контрольний годинник, 11 год. в ночи — увійшов до салї нічний сторож Шанель. Злодїй кинув ся на него з великим кухонним ножем, а Шанель побіг до приладу сиґналового, щоби дати сиґнал алярмовий. Але убийник не допустив до того і прискочивши до Шанеля, колов єго ножем та остаточно і забив на місци, задавши єму 40 ран. Убийник хотїв відтак очевидно спустити ся до города через вікно на шнурі, котрий полїция знайшла, але шнур урвав ся, а убийник упавши з висоти 6 метрів, зломив праву ногу і руку. Мимо того заволїк ся до города і там пхнув ся чотири рази ножем в груди в місце близько серця, а відтак повісив ся ще на ремінци. По фотоґрафії, яку зняго з убийника, розпізнали, що то був якийсь кандидат учительский Франц Зандлер, котрий від якогось часу був без посади. Мимо того не жив він в нуждї, бо тесть єму помагав. Здогадують ся, що він допустив ся злочину імовірно в приступі божевіля.

— Довгий вік. В Ярославі помер сими днями жид Лейба Круґ в 105-ім роцї житя. — В Авґуста в Сполучених Державах північної Америки померла якась Естера Матюс переживши 135 лїт; була то найстарша людина в цїлій Америцї, а хто знає чи й не на цїлім сьвітї в теперішних часах.

— Видїл Руского Тов-а педаґогічного у Львові подає до загальної відомости всїх фiлiй Рус. Тов-а пед. як також і инших товариств, що мають під своїм зарядом бурси, що на підставі нового закона о опіцї над сиротами, ухваленого соймом дня 2 лютого 1905, буде видїл краєвий надїлювати сироти стипендиями, і таки сироти буде поміщувати в институциях, які занимають ся вихованєм дїтий. — Всї отже рускі институциї повинні вносити свої оферти враз з поданєм цїни за удержанє одної дитини. Рівнож треба дбати про се, щоби сироти старали ся о повнесії підмоги. Подання мають бути внесені зараз — на підставі конкурсу, який був оголошений Видїлом краєвим в липни с. р.

— Страшна пригода стала ся сими днями в Конюшках сїмянівских, рудецкого повіта. Тринайцятьлїтний син тамошного селянина Андруха Фабіяна бавив ся набитою рушницею і з жартів змірив ся до своєї матери. В тій хвили рушниця вистрілила а цїлий набій

мов би якийсь замок наша червонава гостинниця і недалека, з цеґли побудована церква.

Але самі водоспади в Трольгиттан ще не заспокоюють нашої цїкавости. Мусимо піти ще до заставок на каналї в Трольгиттан, що іде рівнобіжно з водоспадами, та подивити ся перший раз на ту важну штуку будованя каналів, так характеристичну для Швециї і так незвичайно важну для перевозового руху краю. Вже з початком 16 столїтя пробовано зробити водоспади за помочию заставок сплавними для кораблїв, але роботу не доведено до кінця. Аж в роках 1793 до 1800 виковало акцийне товариство в сїрих скалах канал з 8 заставками. Але коли побудовано канал Ґета, що через озеро Венер мав сполучити Балтийске море з Північним або Нїмецким морем, показали ся розміри сих заставок недостаточні і в 1837 до 1844 р. розширено Трольгиттаньский канал до величини каналу Ґета і побудовано 11 нових заставок. Старі заставки, зовсїм тїсні, і нові широкі, побудовані з тесового каміня, стоять одні коло других.

З хорошо положеного ставку сходимо попід тїнисті дерева по ступенях заставок на долину. Повисше кождого далеко висуненого відступу видимо нїби якусь велику скриню замкнену двома деревляними брамами а понад тою скринею, котра порожна, прилад до покручуваня заставок. Як-раз надходять два великі кораблї, один вітриловий а другий ще більший пароход особовий, котрі треба підносити в гору, бо они мусять плисти горі каналом. То найлїпша нагода придивити ся, що тогди роблять. Надзиратель заставок крутить в долїшній скрини прилад, а вода з єї стїн набігає до середини і наповняє єї. Тепер она в нїй вже досить високо, долїшна брама отвирає ся і корабель запливає до неї. Відтак наповняють водою другу горішну скриню а ріночасно впускають і до першої тілько води, щоби она зрівнала ся з горішною. Корабель в долїшній підносить ся поволи в гору і наконець виливає до другої горішної. Тепер наповняють трету, ще висшу скриню водою а рівночасно знов і другу так, щоби вода в нїй зрівнала ся з водою в третій; корабель знов підносить ся о один поверх висше і впливає відтак до третої скринї. Так підносять той корабель аж до найвисшої четвертої скринї а звідси випливає він вже в озеро і пливе дальше. За ним впускають зараз і пароход. Ми стоїмо аж на самій долинї і дивимо ся а нам представляє ся дивний вид: Підчас коли вітриловий корабель знаходить ся в четвертій скрини, перевисшає він не лиш самими маштами, але таки цїлим судном пароход, він стоїть тодї нїби понад деревами, що то ростуть коло каналу, і нїби висить десь у воздусї. Вся тота робота виконує ся поволи і спокійно та зовсїм просто при помочи лиш трох або чотирох людий.

II.

Над озером Венер. — Християнія. — До озер Фрівен.

На головній стациї Екснеред зараз поза Трольгиттан відлучив ся я від тої гурми туристів, що посїшним поїздом поїхала до Християнії, столицї Норвеґії, і поки що вибрав ся над озеро Венер. Менї хотїло ся побачити се озеро при сьвітлї заходячого сонця, бо менї говорили, що величавий захід сонця над сим озером одно із найкрасших чудес на півночи. Та на жаль не прийшлось менї того чуда побачити, бо коли я приїхав до Венерсборґ, першої стациї над озером, небо захмарило ся і грозив дощ.

У Венерсборзї пізнав я тип малого шведского місточка, котрий дуже нагадує малі місточка в Росиї. Замість характеристичних росийских церков видко тут, що правда, лиш дуже скромні будинки в родї европейских, але подібність в тім, що і ту єсть богато пустого місця, що улицї довгі і широкі та що доми тут низькі і деревляні так само, як і в росийских місточках. В однїй сторонї міста видко богато дуже хороших деревляних двірків. На улицях тут пусто, людий майже не видко, але дивним дивом можна стрітити дуже елеґантно убрані дами, яких би я в так малім місточку не сподївав ся. Венерсборґ має около 6000 жителів, котрі займають ся головно торговлею збіжа. Крім того суть тут гарбарнї і фабрика сїрничків.

У великій сали гостинницї сидів я сам один, одинокий гість, і обідав, а відтак пішов на місто, походив по нїм і вийшов аж на сам конець, над озеро. Низькі плоскі скали поза послїдними домами творять береги того озера, одного із найбільших в Европі, бо ще лиш озера Ладоґа і Онеґа більші від него. На вході і заході чорніють, єи видко, якісь величезні лїси вздовж берегів, а на півночи берега вже не видко. Озеро се єсть 180 кільометрів довге, 80 кільометрів широке і займає 5808 кільометрів простору, а глубина єго доходить в одмім місци навіть до 90 метрів. Яких 30 більших і менших рік вливає до сего озера свої води, а з него випливає, як вже було сказано, ріка Ґета-Ельф. Канал Ґета сполучає єго з озером Венер і з морем Балтийским.

Я не довго посидїв над озером, бо вже зачинав падати дощ. Побачив ще лиш з далека на синій водї дим з якогось самотного парохода, придивив ся, як недалеко від мене купала ся громадка дїтий, а відтак вернув я назад до моєї гостинницї. Я поправдї вибрав ся був лиш до Швециї, але тепер прийшло менї на гадку, що можна би прецї поступити і до

поцілив нещасливу жінку в груди. Стан Фабіянової єсть дуже грізний.

— **Нещасливі пригоди.** Студент III. р. теольоґії, Іван Гогендорф в Нижневі пішов в товаристві двох сьвященників з тамошної лат. парохії до Днїстра купати ся. Діставши ся на велику глубінь, недалеко берега, мимо помочи несеної товаришами купели, утонув на їх очах. — В Боднарові станиславівского повіта 14-лїтний хлопець Страхович, зриваючи вишнї, упав так нещасливо з дерева, що став відразу якби неживий. Командантови жандармериї удало ся однакож по кілька годинній акциї ратунковій привести его до житя.

— **Богатства монастирів в Росиї.** Кореспондент „Руси“, що перебував в Нижнім Новгороді в церковних справах, доносить з достовірного жерела, що в скарбницях російских монастирів находить ся тепер золота на яких 18 міліярдів корон. Отже Росия не знайде ся в клопоті, коли буде мусїла заплатити воєнну контрибуцию Японцям. Але все-таки дивно стає, як можуть монастирі призбирувати такі величезні богатства і на що їм тої марноти, за котрою побивають ся сьвітскі люди?

Всячина.

— **Максим Ґоркий — нічним сторожем.** Як звістно, був теперішний російский писатель Максим Ґоркий (Пєшков) всім на сьвіті: і послугачем та помивачем, робітником, лодкарем, вояком і т. д. Одного разу був він також і нічним сторожем а его тодїшний начальник Безобедний так о тім розповідає: Я був тоді начальником відділу товарового при зелїзници Ґрязи-Царицин, коли кількох інтеліґентних „бідних“ прийшло просити ся на службу. Межи ними був також і Пєшков або Ґоркий. То було під конець осени — каже Безобедний. — Одїж на нїм, то були самі „лахи“. Нам не могло то в голові поміститн ся, як міг він в тих лахах в так студений пізній осени волочити ся. Нещастє хотїло, що посади слуги при вазї не було, а на писаря він був нездатний. Ми радили довго з начальником стациї що робити, аж остаточно урадили відправити его з нічим. Тоді котрийсь з нас відозвав ся: А може би він схотів стати за нічного сторожа? Такий може тут або й деинде придати ся. Може лиш на той час, доки буде місце при вазї. — Дуже радо — відповів Ґоркий, почувши таке наше предложенє — хоч би лиш на один день. — Я споглянув недовірчиво на его одїж а відтак дістав він наперед відповідну суму, щоби купив собі яку одїж. Вечером представив ся він нам в короткім кожуху і у валенках (папучах) на ногах. — Я купив собі ще й шапку та й теплі рукавиці — сказав він. — Треба ще лиш доброї булави. — Ми засьміяли ся і дали єму его контракт. Пізнїйше писав Ґоркий до Безобедного: Менї жиє ся тут, як доси, добре і маю приятелів між моїми товаришами. Я вивчив ся служби дуже добре і сповняю єї совістно. Начальник стациї вдоволений мною а на знак свого довіря і своєї ласки каже менї що дня виливати помиї зі своєї кухнї. Будь ласкав і дай менї знати, чи то належить до мого безпосередного обовязку виливати помиї з кухнї начальника стациї. В якийсь час опісля авансував Ґоркий з нічного сторожа на наставника над робітниками, що чистять шини.

Телеґрами.

Сан Себастиян 10 серпня. Король іспаньский від'їхав до Більбао, щоби взяти участь в реґатах.

Льондон 10 серпня. До Daily Mail телеґрафують з Шанґаю, що цїсарске войско в провінциї Гонан збунтувало ся і сполучило ся з товпою ворожою християнам. Число збунтованих виносить до 2000. Правительство вислало войско против бунтівників.

Порсмес 10 серпня. По конференциї зложили вчера повновластники візиту ґубернаторови удїльної держави Ню Гемшір.

Порсмес 10 серпня. Після інформациї кореспондента „Matin“, вигляди мирової конференциї стрічають ся все ще з песимізмом. Японцї заявляють, що мінїмум їх жадань обнимає воєнне відшкодованє півтретя міліярда і обсадженє Сахаліна. Вітте запитаний в сій справі одним із журналїстів заявив, що публичне мнїнє в Росиї разом з революцийною партиєю єсть однодушно противне воєнному відшкодованю і відступленю землї. Скоро би Японцї тревали при своїх жаданях, не було би вигляду на заключенє мира.

Париж 10 серпня. Petite Parisienne доносить з Порсмес, що Комура ходив вчера пополудни до Вітте'го, щоби вручити єму увірительне письмо.

Токіо 10 серпня. Після донесеня департаменту маринарки, затоплений 18 лютого 1904 коло Чемульпо російский кружляк „Варяг“ видобуто ві второк по полудни з під води. Вість о тім викликала серед публики величезну радість в виду трудностий, з якими було сполучене видобутє сего судна.

столиці Норвеґії, до Християнії, куди вибирає ся таке множество европейских туристів. Вернувши до гостинниці, наймив я собі коні і казав завести ся до найблизшої стациї при тім шляху, що веде до Християнії.

Було вже пізно в ночи, коли я приїхав на дворець і попав ся щасливо чи може нещасливо в поспішний поїзд і знов межи гурму модних туристів, що їхали до норвежскої столиці. Всї ваґони були переповнені, а хоч я купив білєт першої кляси, то й в сїй клясї не знайшов вже догідного місця для себе. По довгій тяганинї роздобув я собі місце і то лиш тим способом, що якийсь вже постарший панок з Берлина по довгім опорі рішив ся розлучити зі своєю також вже не першої молодости супругою і випхав єї до передїлу для дам, де ще було трохи місця, а я займив єї місце. Ваґонів до спаня тут нема, бо кажуть, що то їм не оплачує ся, отже ми оба зробили собі леговище в нашім передїлї та полягали спати. Але хто спане, скоро хтось один голосно спить! Мій сусїд став небавком так хропіти, що я не міг і ока зажмурити. О четвертій годинї сїв я вже і приглядав ся крізь вікно ваґона сторонам, через котрі ми переїзджали.

Якраз в пору зачав я приглядати ся, бо ми їхали дико романтичною стороною коло Сарпсборґа. Сходяче сонце надало ще більше краси тій панорамі, яка тепер менї представляла ся. Поїзд їхав високо почерез гори, а тепер від часу до часу крізь темні соснові лїси показав ся кусень фйорду [1]). Здавало ся, як би то була якась швайцарска країна. Гори, що піднимали ся в глубинї, не були, що правда, так високі як в Швайцарії, але они вистали для того, хто видів Швайцарію, щоби єї собі пригадати. Аж ось — кораблї, місто і темно-зелені гори в глубинї! В'їзд до пристанї в Християнії величають звичайно яко чудо краєвидної краси та й зовсім справедливо. Але сей о много менший вид з гори на пристань і місто, длятого що нагло приходить, робить далеко більше вражінє і єсть далеко більше характеристичний, як той в'їзд, котрому я опісля мав нагоду два рази придивити ся.

В Християнії було повнісенько Анґлійців і Нїмців. Обі мови, особливо же нїмецку можна тут зачути в кождій закутинї. Омнибуси з гостинниць понакладали собі були цїлі гори куфрів. Звичайні типи, які бачить ся підчас лїтної подорожі, ставлять Норвеґію на рівні зі Швайцариєю та горішною Італїєю.

Місто само в собі не представляє нїчо особливого. Християнія має около 165.000 жителїв, по найбільшій части протестантского віроісповіданя. Головна улица Карл-Іоганс-Ґаде тягне ся від двірця зелїзницї аж до замку і кінчить ся площею, при котрій стоять хороші публичні будинки, з помежи котрих піднимає ся замок, положений на висшім місці. Замок той має великоміский характер і не визначає ся нїякою особлившою архітектонїчною будовою. При улици Кароля Івана суть склепи з всїлякими норвеґскими товарами, призначеними для чужинців, з фотоґрафіями і картками з видами, та селяньскими товарами з дерева і помальованими ріжнобарвно. Коли зійти з тої головної улицї, то стрічаємо зараз образ з житя маломіщан. Але поза замком утворило ся хороше передмістє з двірками.

(Дальше буде).

[1]) Фйордами називають ся по даньски вузонькі а довгі заливи, що врізують ся глубоко в побереже; береги фйордів бувають звичайно дуже високі, скалисті, иноді покриті лїсами.

Курс львівский.

Дня 9-го серпня 1905.	Платять K c	Жадають K c
I. Акциї за штуку.		
Банку гіпот. гал. по 200 зр. . . .	545·—	555·—
Банку гал. для торгов. по 200 зр.	—·—	260·—
Зеліз. Львів-Чернів.-Яси	580·—	586·—
Акциї фабр. Липиньского в Сяноку.	—·—	320·—
II. Листи заставні за 100 зр.		
Банку гіпот. 5% преміов.	111·25	—·—
Банку гіпот 4½%	101·30	102·—
4½% листи застав. Банку краєв.	101·50	1 2·20
4% листи застав. Банку краєв. .	99·80	100·50
Листи застав. Тов. кред. 4% . . .	99·80	—·—
„ „ 4% льос. в 41½ лїт.	99·80	—·—
„ „ 4% льос. в 56 лїт.	99·80	100·50
III. Облїґи за 100 зр.		
Пропінацийні гал.	99·80	100·50
Облїґи ком. Банку кр. 5% II. ем.	102·80	—·—
„ „ „ „ 4½% . .	101·50	102·20
Зелїз. льокаль. „ 4% по 200 кор.	99·50	100·20
Позичка краєв. з 1873 р. по 6%	—·—	—·—
„ „ 4% по 200 кор.	99·70	100·40
„ м. Львова 4% по 200 кор.	98·40	—·—
IV. Льоси.		
Міста Кракова	88·—	96·—
Австрийскі черв. хреста (Курс віденьский) . .	54·—	55·70
Угорскі черв. хреста (Курс віденьский) . .	34·75	35·75
Італїянь. черв. хр. 25 фр. (Курс віденьский) . .	—·—	—·—
Архік. Рудольфа 20 кор. (Курс віденьский) . .	62·—	66·—
Базиліка 10 кор. (Курс віденьский) . .	26·—	27·50
Joszif 4 кор. (Курс віденьский) . .	8·25	9·50
Сербскі табакові 10 фр. (Курс віденьский) . .	9·50	11·—
V. Монети.		
Дукат цїсарский	11·24	11·40
Рубель паперовий	2·50	2·53
100 марок нїмецких	117·—	117·50
Доляр американьский	4·80	5·—

Оповіщене

— Ц. к. галицке Товариство господарске, відділ Покутский в Коломиї має на складі **знамениті плуги сталеві** до ораня, нової системи, виробу **п. Плейзи**. Тії плуги суть випробовані, і приспособлені для наших селян, а на краєвих виставах кільканайцять разів преміовані срібними медалями. — Цїни плугів суть низькі і так: плуг No I з грядїлем і чепигами деревляними коштує 10 зр.; No II сильнїйший 11 зр.; No III 12 зр. Колїсниця сильно окована з цїлком зелїзними колесами до плуга No I 7 зр.; No II 8 зр. — разом плуг No I з колїсницею 17 зр., No II 19 зр. Плуги з цїлком зелїзними чепигами о 1 зр. дорожше.

Замавляти просимо під адресою: Ц. к. Товариство господарске відділ Покутский в Коломиї (Рада повітова).

За редакцию відповідає: Адам Креховецкий.

З друкарнї В. Лозиньского, під зарядом І. Недопада. — (Телефона ч. 527).